

Redactare: Ilinca Mare
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
EŞIANU, CRISTINA
Anul mutilat / Cristina Eşianu. - Pitești : Paralela 45, 2019
ISBN 978-973-47-2988-3
821.135.1

CRISTINA EŞIANU

anul mutilat

înțelegere și înțeleptul său nu sunt deosebit de mari. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve. El știe să se întrebată și să încerce să rezolve problemele și să le rezolve.

1

Lucruri care nu se spun.

Oameni care nu se cunosc.

Prietenii care au existat, dar care au sucombat. Toate.

Mulți dintre oamenii pe care i-am cunoscut sunt deja pe lumea cealaltă, alții trăiesc, dar sunt depresivi sau alcoolici. Mai sunt unii care îmbătrânesc și atât. Cei mai mulți, în același loc în care s-au născut. Înaintea zării prin glod, respiră, vorbesc, gătesc, cumpără case, mașini și medicamente, își sună copiii, merg la frizer, sunt insomniaci sau nu, au boli, nu prea știu sub ce regim politic trăiesc.

Sunt și unii care și-au împlinit visele din tinerețe și sunt veseli. Puțini. Și, de regulă, în altă parte.

2

Merg pe jos pentru că nu mai suport să mă urc în autobuze. Mă întreb de ce nu sunt și eu un pasager ca toți pasagerii. De ce mă lupt cu distanțele zilnic, doar n-am visat să ajung *globe-trotter*.

Când eram Tânără mă urcam în toate mașinile care-mi ieșeau încale. Nu conta cum ajungeam din punctul A în punctul B. Chestia epidermică nu era un capăt de lume. Mă puteam freca de oricine. Era chiar erotic. Vorbeam neîncetat, mă întrețineam cu lumea. Nu mă gândeam la mersul cu autobuzul ca la un calvar. Nu eram terorizată de iminența vreunui accident. Aveam mulți prieteni, în repertoriu destule cântece voioase, când făceam dragoste nu mă gândeam la moarte.

Acum sunt țeapănă ca o buturugă. Nu mai suport niciun contact fizic. De abia îmi descloșez gura ca să zic două vorbe. Sunt destul de politicoasă, răspund totuși când sunt întrebată ce mai fac. Adaug fiecare zi pe ac cu atenție și milă. Îmbătrânesc și astea sunt zilele mele. Niște mărgele fără luciu, însirate pe o ață subțire. Sunt și terapeută. Știu cum să mă țin de cap ca să nu-mi cadă pe drum. Uneori mă uit în urmă și-mi vine să râd, alteori, să cânt. Nu e chiar un cântec obișnuit. E doar un refren în tonuri disonante despre singurătatea unui șoarece care nu se simte bine, dar nu știe ce să facă ca să remedeze situația.

3

Boala e bobârnacul care te obligă să privești în jos. E pedeapsa că ai fost Tânăr și nu te-ai menajat. E reptila care-ți suflă în ureche niște porcării insuportabile.

Ăsta e genul de discurs pe care aproape că l-am abandonat, dar câteodată, dimineață, când mă pregătesc să îngheț cele patru pastile de acum obișnuite la micul dejun, mi-l reamintesc. Uneori mă aşez în genunchi în mijlocul bucătăriei, le privesc în tăcere și îmi vine să vomit pentru că urmează să le îngheț. Statul ăsta în genunchi nu e despre cum m-aș ruga lui Dumnezeu să se-ndure de mine, gestul

asta este despre faptul că nu mai pot încă de dimineață. Nu sunt pregătită să mor, nu sunt în stare să continui, mă târasc prin bucătărie, e o viață și asta, nu e cea mai rea.

4

Simt că inima mea e Tânără și că pot tot ce vreau. Corpul meu, în schimb, poate mai puțin. Când nu trepidează, evacuează chestii vâscoase, se poticnește în blocajele carenței de fier, e doborât de vertjurile urechii interne, plec la drum. Alerg ca o apucată prin oraș umăr la umăr cu tipii și tipele de douăzeci de ani. Merg ținându-mă dreaptă ca ei, zâmbesc, nu sunt aşa de inconștientă când traversez. Alerg chiar dacă mă furnică genunchii de la reumatism, nu mă dau bătută, înaintez, dacă te-ai oprit, ești mort.

5

Vreau ceea ce și mătușa mea, R, voia. Îmi amintesc de parcă a fost ieri cum și-a ridicat mătușa mea, R, piciorul deasupra mesei, s-a întâmplat într-o iarnă, eram destul de Tânără. A fost cam jenant pentru că i s-au întrezărit chilotii, portjartierul crem chiar s-a văzut bine, era cam ieftin și rablagit. Aveam rude de la țară invitate pentru Crăciun, erau și mulți copii care au râs când au văzut piciorul mătușii mele, R, țâșnind de sub masă. Unii meseni au amuțit dezgustați, alții au vorbit în continuare despre cărnați și piftii ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Mătușa mea, R, nu s-a sinchisit că era prim solistă la cina familială, își mângâia lasciv piciorul grăsuliu care se bălăngănea flască

deasupra farfuriei cu ciorbă, îi zâmbea nou lui ei iubit, se purta ca și cum n-ar fi fost decât ei doi în sufrageria doldora de kitschuri de Crăciun. Avea o poziție de trapezistă la aproape șaptezeci de ani, zâmbetul ei Tânăr era sugrumat de niște riduri profunde care o mototoleau. Mi-a fost cam rușine pentru că era și tata la masă și pentru el trebuia neapărat să rămân un obiect asexuat, o micuță virgină politicoasă și aproape invizibilă, cuviincioasă și temătoare de Dumnezeu, care nu asista la derapaje dubioase, care rămânea veșnic în registrul ei infantil.

La sfârșit, după ce a plecat, toată lumea a fost de acord că mătușa mea, R, e o futeză penibilă, iar un văr pe care nu-l vedeam decât rar a zis: *Mai bine că s-a mutat în Italia, ne făcea dracului de căcat pe aici.*

De atunci m-am gândit mereu la piciorul gras care a țășnit de sub masă. Cracul ăsta ridicat deasupra mesei în ajun de Crăciun a fost mai important pentru mine decât iubiții din liceu sau cursurile prăpădite de istoria artei la care mă duceam în după-amiezile de marți și joi. Pentru mine cracul ăsta a fost sinonim cu viața și bucuria. Am știut de atunci că ceea ce te face fericit, de regulă, îi oripează pe ceilalți.

6

Ești ceva biologic în descompunere, mi-a zis un amic, medic urolog la Spitalul Municipal, în dimineață în care mi-a pus diagnosticul tâmpit de vezică hiperactivă. Tipul ăsta m-a avertizat râzând, făcând haz de necaz, că de acum viața mea nu va mai fi despre ezoterism, cultură *underground*, Deleuze et Guattari, existență *bors normes* și eros matur, ci despre graficul urinatului noaptea.

7

M-am întors la mine acasă de curând. Mă gândesc să rămân aici măcar un an. Am vagabondat șapte ani prin lume. Acum stau cuminte, așezată pe scară și mă uit la cer. E același cer. Mă întreb de ce mi-a trebuit să plec și de ce am nevoie tot timpul de alte ceruri. *Cine trăiește în aceeași lume a ratat totul fără să știe*, îmi zice celălalt eu, cel nearăagos. *În cercul mic nu se întâmplă lucruri mari. Diametrul unui cerc mic rămâne mic. În interiorul cercului mic se întâmplă doar lucruri care seamănă între ele, până și limba e aceeași.* Asta îmi vine din cortexul central. Apoi se activează și partea din spate, cerebelul mic. El mă face să plâng. Înghit emoții strâmbându-mă și-mi țin gura. Mă acopăr cu o cuvertură pe care o am de la bunica – în America n-aveam cuverturi de la bunica – și o amușinez profund, cu senzația idioată că-mi regăsesc copilăria. Sunt un cocon trist, terfelit în bale.

8

Corpul meu stă în fața mea, arată caraghios. E un obiect urât, fără miros. Corpul meu ține locul pendulei pe care am vândut-o când eram studentă ca să merg la Londra. Îmi arată orele până la moarte.

9

Ceața se aşază pe umerii mei, sunt acasă. Într-un fel, am coborât în trupul meu de fetiță când m-am dat jos din avion, un copil amărât născut într-o țară tradiționalistă și retrogradă. Mi-e teamă

numai să nu-mi cânte prohodul vreun popă care s-a chivernisit din
înmormântări, nunți și botezuri când o să mor, că nu cred că mă
voi putea da jos din coșciug să-i dau un bobârnac.

10

Negativul. Ăla care ar putea fi startul. Aș putea să-l umplu cu lut. Cu materie densă și vâscoasă. Să torn o nouă formă, tot a mea. Cu speranța că noua formă va putea articula ceva. Că va deveni pertinentă. Plauzibilă în lumea asta care a ajuns la apus, care acum își dă ultima suflare. Plauzibilă într-o limbă pe care o stăpânește fără să aibă coșmaruri.

Liliacul s-a uscat. Atârnă penibil în copac. Cel mov e dezolant, putrezit, cel alb arată ca un linșoliu deșirat de o mamă descreierată care și-a pierdut puiul. O mamă-șoarece, cred. Mama tuturor, aia care plânge indiferent dacă puiul a murit sau trăiește.

Dacă ești mamă, ai de plâns. Mamele plâng. Asta e. Trebuie doar să pui comprese reci și să te gândești la altceva. Copiii pleacă departe și nu se mai întorc niciodată. Mamele rămân singure, uneori prinse de mâna de un tată țeapăn care se uită în altă parte. Un om cu care mama a făcut pace. În casă, nicio vorbuliță, numai muștele bâzâie enervant. Uneori mai apar convulsii violente, figuri de dans tembele care par să anunțe sfârșitul lumii, ghidușii ale corpului contorsionat care se dezmembrează și cade pe podea. Dar a doua zi e ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Bărbatul zice că e normal să plece copilul și în ochii lui vezi toată singurătatea care poate exista într-un om de la facerea lumii și până la marea stingere.

Ăsta e bărbatul cu care nu te mai săruți.

11

Merg pe stradă încălțată în tenișii mei de pânză, cu rucsacul în spate și mă uit la doamnele profesoare care ies de la școli și se duc șontâc-șontâc, deșelate de muncă, spre autobuzele municipale. Doamnele profesoare sunt mai toate obosite și acre, au voici pițigăiate sau stridente, convingeri ferme, nu empatizează, îți face un favor când îți vorbesc de la egal la egal, poartă fuste de lână assortate cu ciorapi maro, poșete de vinilin, nu se îmbulzesc în autobuz, au priviri de căprioare înjunghiate, se uită în scârbă la țigani.

12

Astăzi sunt epuizată. Mă gândesc să-mi trântesc paltonul pe jos în camera în care glazurăm obiecte și să mă apuc de plâns. De câte ori sunt epuizată, mă podidesc lacrimile. Plâng în medie zece minute, după aia adorm. Dacă dorm jumătate de oră, apuc să visez. Visele sunt obturate de niște brațe, cel mai adesea mă trezesc ca și cum aş fi fost strangulată într-un recipient care seamănă izbitor cu olivierele alea înguste pe care le-am pus la vânzare pe raftul galben din prima sală. Ce-mi amintesc e că tot vorbesc în timp ce un bărbat necunoscut își infige în uterul meu pumnul mâinii stângi. Nu știu dacă vorbesc cu oameni, cu maimuțe, cu șerpi sau extratereștri. Nu-mi amintesc niciodată despre ce vorbesc. Rămân cu senzația că zic doar chestii buruienoase care n-au nicio noimă, totuși, nu mă opresc din vorbit, aşa am fost educată în familie, să vorbesc chiar dacă am un pumn înfipt în vagin care-mi sfârtează carnea.

Mama... Mama mă sună și-mi zice la telefon același lucru ca luni, joi și sâmbătă. Îi amintesc timid că mi-a mai zis. Nu răspunde la asta, se comportă de parcă ar fi surdă. Tata vorbește și el la telefon cu mine. Mama îl pune pe *speaker* și-l aud și pe el cum din fundul camerei zice hohotind că mai are un pic și moare.

14

Mă ridic din pat și mănânc sandvi ciul meu de toate zilele. Îmi place să mă răsfăr cu delicate se, dar, în schimb, mă hrănesc și azi cu șuncă de Praga pentru că n-am energie să fac cumpărături și nici nu cunosc magazinele alimentare din oraș. M-aș duce la piață, dar halele nu-mi plac, mi s-au părut întotdeauna niște spații sli noase și triste, înecate în betoane jegoase, populate de înși brutal i care făceau o speculă jalnică cu sacii de rafie îndesați cu legume nespălate pe care îi dădeau jos în praf din Daciile-papuc rablagite și le lăsau să putrezească la soare până le venea rândul pe tejghe lele de beton.

Mănânc sandvi ciul, nu mă opresc chit că sunt nervoasă, murată de o mie de indispoziții mai vechi, mă gândesc la toate babele și moșii ăia din Namur care ciuguleau seara pe terase chestii fine, îmbrăcați în hainele lor scumpe, cu oasele ieșindu-le prin haine, cu pieile atârnând pe scaunele pe lângă care treceam ca o regină cu fruntea sus, ȋnfometată ca un cal de povară în drum spre Lidl. Moșii mă invidiau pentru silueta mea impecabilă. Moșii își ziceau în sinea lor: *Uite și la asta, nu mănâncă nimic, oooau, oooau, oooau !!!*

Acum mă aștept ca tatăl fostei mele prietene să moară. Fosta mea prietenă plângе cu spatele la mine în mica sală în care glazurăm ceramica. Aș vrea să-o îmbrățișez, dar nu pot, aşa că mă uit în altă parte. Mă gândesc că ar trebui să fac ceva, fosta mea prietenă trebuie să vadă că-mi pasă de durerea ei. Cândiese în curte îmi aplec instinctiv capul. Mă uit la pietre și mă gândesc că eu am stat în viața mea mai mult pe trepte decât pe scaune. Fosta mea prietenă se urcă în mașină și demarează în forță. Rămân singură cu lăzile de bere și pietrele. Pe stradă trec doi care tot repetă exasperați: *Ce pula mea de echipă e asta?! Ce pula mea, fute-m-aș?!*

E început de vară, îmi vine să vomit, nu cred că sunt gravidă.

16

M-am întors în colonia industrială în care m-am născut și am senzația că maică-mea și-a deversat pubela direct peste capul meu. Pubela ei pute, nu-i o pubelă occidentală doldora de cutii colorate și lucioase, atât de simpatice încât te întrebi cum să le arunci la tomberon. E umplută până la refuz cu resturi de morcovi, ceapă, usturoi și cartofi, cu arsuri de la tocănițe și resturi de la ciorbe și mămăligi.

Nimeni nu mă întreabă nimic despre locul în care mi-am petrecut șapte ani, mă uit în jur și văd cum stau toți la masă însirați ca nasturii de la capitol mamei, fiecare mânâncă câte două sarmale că mai mult e rău pentru colesterol. Așezat în capul mesei, tata taie pâinea cu cuțitul lui de vânătoare și eu văd căprioare tranșate, porci mistreți eviscerati pe masa din salon, pe față de masă cusută

de bunica în zilele de iarnă, când zilele erau mute, se târau prin zăpadă și eu mă ascundeam sub masă ca să sun omenirea de pe telefonul meu roz.

17

În lipsa prieteniei, mai rămân foarte puține lucruri care te pot ridica. Te pot ridica, de exemplu, macaralele cu care se construiesc blocuri sau avioanele care zboară peste continente și oceane, te pot ridica și niște scripeți care să te pună pe vreun munte când nu mai poți să urci pentru că ești obez. Te mai pot ridica lifturile când te duci la *mall* să cumperi cărpe și probabil că te vor mai ridica patru cioclo pe umăr când vei sta cuminte în cutia de lemn ca să te poată arunca la gunoi.

18

Oamenii nu îmbătrânesc, oamenii apun. Unii apun de cum se nasc. Adică se întunecă, se prăbușesc în mări, în oceane, unii după niște dealuri ca toate dealurile, alții după niște blocuri chibrit.

19

În colțul ăsta de lume nimic nu mă disturbă. Jegul din gangurile din centru, miroslul de pișat, femelele care merg legănat, borfașii care schimbă valută la colț, indivizii burtoși care fumează pe stradă, tinerele franțuzoaice aproape dezbrăcate care fac medicină la cea

mai ieftină universitate din Europa, asiaticii care mănâncă shaorma, sirienii sinistrați care le-o servesc, nemții încotoșmănați în costume scumpe care plesnesc pe ei, oamenii de afaceri în treacăt prin orașul prăfuit, hipsterii care au mers măcar o dată în viață lor la Londra, tipetele rămase *hippie* de acum treizeci de ani, fetele de centură care se vând pe două cappuccino la restaurantul Olivo, bunicii în cămași prea mari, transpirați groaznic, care-și șterg broboanele de pe frunte cu batiste în dungi păstrate în șifonier de pe vremea lui Ceaușescu (bunicii le poruncesc nepoților să stea locului), oameni de la țară care vând ceapă verde în piețe, dame care propovăduiesc sfârșitul lumii, dar vorbesc și despre salvare prin Hristos pe la blocurile chibrit, înțesate de pensionari.

20

Sunt atâtea căsoaie în ruină în orașul ăsta că n-ai cum să nu te crezi personaj anacronic zgâindu-te printre zăbrelele gardurilor năpădite de bălării. Aseară, în drum spre mașina parcată aiurea pe o stradă pe care nu mi-o aminteam, am văzut o vilă în stil neoclasic, cu portic la intrare, sculpturi în piatră cu îngeri pe arcasele căzute, cu o intrare generoasă în formă de semicerc pentru călești. Eu auzeam caii cum nechează, vedeam vizitiul mustăcios care trage de frâu scurt, doamnele în rochii de dantelă albă coborând silentios, iar fiul meu îmi zicea că ar fi mai nimerit să se facă acolo un club, i-ar plăcea să mixeze Skrillex în curtea invadată de bălării și să se facă un concurs de graffiti pe zidurile înalte la lumina reflectoarelor stroboscopice.

L-am luat de mână pe T, mâna lui era mare, are mutra lui Kurt Cobain, m-am gândit, am încercat să merg în același ritm cu el,